Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

Stalna konferencija gradova i opština

Savez gradova i opština Srbije

PRAVNE NOVOSTI

Bilten SKGO za propise od značaja za lokalnu samoupravu

God. IV, br. 6 — Beograd, 10. maj 2021. godine

ZAKON O ENERGETSKOJ EFIKASNOSTI I RACIONALNOJ UPOTREBI ENERGIJE

NOVO

- ✓ Politika energetske efikasnosti – javni interes, osnovni akti i planiranje energetske efikasnosti u JLS
- ✓ Subjekti sistema energetskog menadžmenta
- ✓ Program i plan energetske efikasnosti koje donosi JLS
- ✓ Finansiranje, podsticajne i druge mere efikasnog korišćenja energije
- ✓ Uprava za finansiranje i podsticanje energetske efikasnosti
- ✓ Podrška JLS Ministarstvu u izradi Analize potencijala za primenu podsticaja
- ✓ Obaveze korisnika javnih sredstava
- ✓ Ugovor o energetskoj usluzi
- ✓ Energetska efikasnost javnih zgrada
- ✓ Energetska efikasnost obavljanja energetskih delatnosti i kod krajnjih kupaca
- ✓ Lokalna energetska zajednica

NAJVAŽNIJE ODREDBE KOJE SE ODNOSE NA JLS

POLITIKA ENERGETSKE EFIKASNOSTI – JAVNI INTERES, OSNOVNI AKTI, PLANIRANJE ENERGTSKE EFIKASNOSTI U JLS I PLANIRANJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI U JLS

Energetska efikasnost i racionalna upotreba energije je u javnom interesu Republike Srbije i od posebnog značaja za Republiku Srbiju, osim kada su u pitanju zaštićena područja i područja ekološke mreže.

Politika energetske efikasnosti utvrđuje se sledećim aktima:

1) Strategijom razvoja energetike Republike Srbije koja se donosi u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike;
2) Programom kojim se utvrđuju uslovi, način, dinamika i mere za ostvarivanje Strategije, koja se donosi u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike;
3) Integrisanim nacionalnim energetskim i klimatskim planom (u daljem tekstu: NEKP) koji se donosi u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike.

Ovu uslugu SKGO realizuje u okviru projekta „Institucionalna podrška SKGO – treća faza“, koji podržava Vlada Švajcarske

Navedeni strateškim i planskim aktima utvrđuju se ciljevi energetske efikasnosti. NEKP u delu koji se odnosi na energetsku efikasnost naročito sadrži indikativni cilj energetske efikasnosti, cilj kumulativne uštede energije, mere za njihovo dostizanje, kao i cilj energetske efikasnosti za zgrade centralne vlasti.

Ostali strateški i planski dokumenti, a koji nisu u zakonu navedeni kao osnovni akti kojima se uređuje politika energetske efikasnosti, donose se uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove energetike i ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine, kada se strateška i planska dokumenta odnose na zaštićeno područje i područje ekološke mreže.

JLS donose planska dokumenta u kojima planiraju aktivnosti u oblasti energetske efikasnosti u skladu sa Strategijom, Programom kojim se utvrđuju uslovi, način, dinamika i mere za ostvarivanje Strategije, NEKP, ovim zakonom i zakonom kojim je uređen planski sistem Republike Srbije.

Ostvarivanje ciljeva energetske efikasnosti (indikativni cilj energetske efikasnosti, cilj kumulativne uštedee energije i drugi ciljevi) prati Ministarstvo tako što prikuplja podatke o sprovedenim merama, ostvarenim uštedama energije, kao i druge potrebne podatke, vrši analizu, proveru i ocenu postignutih rezultata.

JLS, uključujući gradske opštine, javna preduzeća i drugi korisnici javnih sredstava koji u okviru svojih nadležnosti sprovode i/ili finansiraju mere energetske efikasnosti, dostavljaju Ministarstvu podatke o sprovedenim merama, ostvarenim uštedama energije, kao i druge potrebne podatke. Podaci se dostavljaju putem informacionog sistema za praćenje i proveru ostvarenih ušteda finalne energije, kojim upravlja ministarstvo nadležno za poslove energetike ili na drugi način u skladu sa aktom Ministarstva.

JLS su u obavezi da u periodu koji propiše Ministar čuvaju dokumentaciju na osnovu koje su dostavili podatke i da je na zahtev dostave Ministarstvu radi provere.

Ministar propisuje vrstu podataka koje dostavljaju korisnici javnih sredstava uključujući i JLS, kao i rokove za dostavljanje podataka.

SUBJEKTI SISTEMA ENERGETSKOG MENADŽMENTA

Prema Zakonu, subjekti sistema energetskog menadžmenta su: Vlada, Ministarstvo, obveznici sistema energetskog menadžmenta, energetski menadžeri i energetski savetnici.

Zakonom je propisano da su obveznici sistema energetskog menadžmenta:

1) privredna društva i javna preduzeća čija je pretežna delatnost u proizvodnom sektoru, ako imaju godišnju potrošnju energije veću od količine koju propiše Vlada;
2) privredna društva i javna preduzeća čija je pretežna delatnost u sektoru trgovine i usluga, ako imaju godišnju potrošnju energije veću od količine koju propiše Vlada;
3) **jedinica lokalne samouprave i gradske opštine sa više od 20.000 stanovnika po poslednjem popisu stanovništva**;
4) organi državne uprave, drugi organi i organizacije Republike Srbije, organi i organizacije autonomne pokrajine i organizacije za obavezno socijalno osiguranje.

JLS i gradske opštine sa više od 20.000 stanovnika, kao i organi državne uprave, drugi organi i organizacije Republike Srbije, organi i organizacije autonomne pokrajine i organizacije za obavezno socijalno osiguranje izvršavaju svoje obaveze u pogledu sprovođenja sistema energetskog menadžmenta i za ustanove koje su osnovali.

Izuzetno, obveznici sistema su i ustanove osnovane od strane Republike Srbije, autonomne pokrajine ili **jedinice lokalne samouprave u oblasti obrazovanja, nauke, kulture, fizičke kulture, zdravstvene zaštite, socijalne zaštite, društvene brige o deci i drugim oblastima**, kao i drugi, korisnici javnih sredstava koji nisu obuhvaćeni odredbom kojom je definisano ko su obveznici sistema energetskog menadžmenta na način i pod uslovima koje propiše Vlada, a naročito uzimajući u obzir površinu i namenu objekata koje koriste.

Vlada bliže utvrđuje kriterijume na osnovu kojih se utvrđuju obveznici sistema – JLS i gradske opštine sa više od 20.000 stanovnika i organi državne uprave, drugi organi i organizacije Republike Srbije, organi i organizacije autonomne pokrajine i organizacije za obavezno socijalno osiguranje, naročito uzimajući u obzir površinu i/ili vrstu objekata koje koriste, odnosno za koje snose troškove održavanja ili troškove energije.

Zakonom je propisano da je Obveznik sistema dužan da:

1) prati i analizira sve vidove svoje potrošnje energije, vodi o toj potrošnji redovnu i tačnu evidenciju;
2) utvrđuje ciljeve energetske efikasnosti u okviru svojih poslova i donosi i na zahtev dostavlja Ministarstvu planska akta energetske efikasnosti iz čl. 17-19. ovog zakona radi postizanja uštede energije u skladu sa ciljevima uštede koje definiše Vlada;
3) **imenuje potreban broj energetskih menadžera**;
4) **obaveštava Ministarstvo o licu koje je imenovao za energetskog menadžera i o licu koje je ovlastio da pored energetskog menadžera potpisuje Godišnji izveštaj**;
5) donosi interni akt kojim će biti uređena struktura zaduženih i odgovornih lica za realizaciju ciljeva energetskog menadžmenta, kao i odgovornosti, koordinacija i procedure za upravljanje potrošnjom energije;
6) sprovodi mere energetske efikasnosti navedene u programu, odnosno planu iz tačke 2) ovog člana;
7) dostavlja Ministarstvu Godišnji izveštaj o ostvarivanju ciljeva uštede energije sadržanih u programu i planu iz tačke 2) ovog stava;
8) obezbeđuje sprovođenje energetskog pregleda u rokovima predviđenim ovim zakonom;
9) unosi podatke u informacioni sistem za praćenje sprovođenja sistema energetskog menadžmenta kojim upravlja ministarstvo nadležno za poslove energetike (SEMIS);
10) redovno i blagovremeno obezbeđuje energetskom menadžeru pristup podacima koji su mu potrebni za rad;
11) preduzima i druge aktivnosti i mere u skladu sa zakonom.

JLS i gradske opštine sa više od 20.000 stanovnika po poslednjem popisu stanovništva kao obveznici sistema energetskog menadžmenta dužni su da redovno, a najmanje jednom mesečno, unose u ISEM (informacioni sistem za praćenje i analizu potrošnje energije i vode u javnim objektima koji služi za potrebe sistema energetskog menadžmenta i kojim upravlja ministarstvo nadležno za poslove energetike) podatke o potrošnji energije i vode u javnim objektima koji su u njihovoj nadležnosti, osim ukoliko je u članu 53. stav 7. ovog zakona predviđeno da to rade druga lica. Ova obaveza počeće da se primenjuje nakon proteka od šest meseci od dana stupanja na snagu podzakonskog akta koji će doneti Ministar a kojim će bliže propisati vrste ovlašćenja za pristup, način i pravila korišćenja informacionih sistema SEMIS i ISEM, metodologiju prikupljanja i obrade podataka koji se unose u ove informacione sisteme, kao i tehničke i druge uslove za njihovo korišćenje.

JLS i gradske opštine sa više od 20.000 stanovnika po poslednjem popisu stanovništva dužni su da planiraju sredstva za sprovođenje mera definisanih programom i planom energetske efikasnosti.

Zakonom je određeno da će Vlada bliže urediti način izvršenja obaveza Obveznika sistema, kao i da će Ministar bliže propisati rokove u kojima Obveznici sistema sprovode energetski pregled.

PROGRAM I PLAN ENERGETSKE EFIKASNOSTI KOJE DONOSI JLS

Jedinica lokalne samouprave, koja je Obveznik sistema donosi **Program energetske efikasnosti**, u cilju izvršenja obaveza Obveznika sistema, koji pored elemenata propisanih zakonom kojim se uređuje planski sistem Republike Srbije, naročito sadrži:

1) planirani cilj ušteda energije, u skladu sa propisom donetim na osnovu člana 15. stav 1. ovog zakona;
2) pregled i procenu godišnjih energetskih potreba jedinice lokalne samouprave, uključujući i ustanove i javna preduzeća čiji je osnivač i zgrade koje koriste, kao i procenu energetskih svojstava objekata;
3) plan aktivnosti radi sprovođenja mera energetske efikasnosti koje će obezbediti efikasno korišćenje energije, i to: plan energetske sanacije i održavanja javnih objekata koje koriste organi jedinice lokalne

samouprave, javne službe i javna preduzeća čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave; planove unapređenja energetskih sistema komunalnih usluga (sistem daljinskog grejanja, sistem daljinskog hlađenja, vodosnabdevanja, obezbeđenja javnog osvetljenja, upravljanje komunalnim otpadom, gradski i prigradski prevoz putnika i drugo),planirane mere energetske efikasnosti;

4) nosioce, rokove i procenu očekivanih rezultata svake od mera energetske efikasnosti, kojima se predviđa ostvarivanje planiranog cilja;
5) izveštaj o rezultatima sprovođenja prethodnog programa energetske efikasnosti jedinice lokalne samouprave;
6) sredstva potrebna za sprovođenje programa, izvore i način njihovog obezbeđivanja.

Ovaj Program se donosi na period od 3 godine. Ako program obuhvata zaštićeno područje, onda se program donosi po prethodno pribavljenoj saglasnosti ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

Program može biti donet i kao sastavni deo drugog planskog dokumenta jedinice lokalne samouprave, u kom slučaju mora sadržati sve elemente koji su propisani zakonom.

Zakonom je propisano da su gradske opštine u obavezi da donesu programe energetske efikasnosti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Obveznici sistema energetskog menadžmenta donose **Plan energetske efikasnosti** kojim se detaljnije razrađuju mere energetske efikasnosti i aktivnosti za njihovo sprovođenje iz programa. Plan naročito treba da sadrži: mere energetske efikasnosti i aktivnosti kojima se ostvaruje efikasno korišćenje energije, nosioce i rokove za sprovođenje planiranih aktivnosti, očekivane rezultate za svaku od mera, odnosno aktivnosti, finansijske instrumente (izvore i način obezbeđivanja) predviđene za sprovođenje planiranih mera i izveštaj o realizaciji prethodnog plana energetske efikasnosti. Plan energetske efikasnosti na period od jedne godine.

Obveznici sistema imenuju energetskog menadžera. Obveznik sistema može imenovati energetskog menadžera tako što raspoređuje na poslove energetskog menadžera lice iz reda zaposlenih kod Obveznika sistema ili tako što angažuje lice koje nije kod njega zaposleno, u skladu sa propisima koji regulišu radne odnose. Dve ili više JLS ili gradske opštine sa više od 20.000 stanovnika iz razloga ekonomičnosti i efikasnosti obavljanja poslova, može imenovati isto lice za energetskog menadžera i sporazumom urediti zajedničko obezbeđivanje obavljanja njegovih poslova.

Energetski menadžer je fizičko lice koje ima licencu energetskog menadžera, izdatu u skladu sa ovim zakonom. Energetski menadžer za Obveznika sistema prikuplja i analizira podatke o načinu korišćenja energije; organizuje i učestvuje u pripremi programa i plana energetske efikasnosti; predlaže mere energetske efikasnosti i učestvuje u njihovoj realizaciji; priprema Godišnji izveštaj; preduzima druge aktivnosti i mere energetske efikasnosti. Ove podatke, energetski menadžer Obveznika sistema koji su korisnici javnih sredstava, unosi u informacioni sistem za praćenje i proveru ostvarenih ušteda finalne energije, kojim upravlja ministarstvo nadležno za poslove energetike.

Ministar propisuje bliže uslove za imenovanje energetskih menadžera prema vrsti Obveznika sistema i vrsti licence energetskog menadžera.

Takođe, za obavljanje poslova obuke energetskih menadžera i energetskih savetnika Ministar ovlašćuje organizaciju, koja ispunjava uslove koji se odnose na kadrovsku osposobljenost, tehničku opremljenost i prostor u kome se obavlja obuka (u daljem tekstu: Organizacija za obuku). Ovlašćenje se izdaje rešenjem Ministra na period od četiri godine i može se obnoviti.

Organizacija za obuku sprovodi obuku za energetske menadžere: za oblast industrijske energetike, za oblast energetike zgrada i za oblast energetike javnog sektora. Organizacija za obuku sprovodi obuku za energetske savetnike: za oblast mašinske tehnike, za oblast elektrotehnike i za oblast arhitekture. Organizacija za obuku izdaje potvrdu o završenoj obuci. Ministar propisuje način sprovođenja i sadržinu programa teorijske i praktične obuke za energetske menadžere i energetske savetnike.

U skladu sa ovim zakonom, **JLS i gradske opštine sa više od 20.000 stanovnika dužne** su da vrše energetske preglede. Energetski pregled obuhvata naročito: prikupljanje podataka o potrošnji i načinu korišćenja energije, analizu postojećeg nivoa energetske efikasnosti, identifikaciju mera za povećanje energetske efikasnosti sa procenom energetskih ušteda i njihovih finansijskih efekata.

Energetski pregled za **JLS i gradske opštine sa više od 20.000 stanovnika**, sprovodi pravno lice ili preduzetnik koje ispunjava uslov koji se odnosi na broj i odgovarajuću licencu angažovanih energetskih savetnika koji sprovode taj pregled. Pravno lice ili preduzetnik koji su sproveli energetski pregled izrađuje izveštaj o sprovedenom energetskom pregledu, koji se dostavlja JLS i gradskim opštinama sa više od 20.000 stanovnika, za koje je vršio pregled i izvod iz izveštaja o sprovedenom energetskom pregledu, koji dostavlja Ministarstvu. **JLS i gradske opštine sa više od 20.000 stanovnika** i pravno lice odnosno preduzetnik koje je izvršilo energetski pregled, dužna su da izveštaj o sprovedenom energetskom pregledu čuvaju trajno i na zahtev dostave na uvid Ministarstvu.

Kategorije energetskih pregleda su:

1) energetski pregled za oblast industrijske energetike,
2) energetski pregled za oblast energetike zgrada i
3) energetski pregled za oblast energetike javnog sektora

Zakonom je određeno da će Ministar bliže propisati minimalne kriterijume sprovođenja energetskog pregleda, kao i da će Ministar bliže propisati obim i način sprovođenja svake kategorije energetskog pregleda i sadržaj i način dostavljanja izvoda iz izveštaja o sprovedenom energetskom pregledu.

FINNSIRANJE, PODSTICAJNE I DRUGE MERE EFIKASNOG KORIŠĆENJA ENERGIJE

Pod finansiranjem efikasnog korišćenja energije podrazumeva se primena mera efikasnog korišćenja energije, kao i poslova u oblasti efikasnog korišćenja energije koji se finansiraju ili sufinansiranju u skladu sa ovim zakonom. Poslovi efikasnog korišćenja energije su poslovi koji se odnose na realizaciju aktivnosti, a naročito na:

1) primenu mera u cilju efikasnog korišćenja energije u sektorima proizvodnje, prenosa, distribucije i potrošnje energije;
2) podsticanje razvoja sistema energetskog menadžmenta;
3) promovisanje i sprovođenje energetskih pregleda objekata/zgrada, proizvodnih procesa i usluga;
4) podsticanje korišćenja mikro-kogeneracijskih jedinica, ukoliko po osnovu istih mikro-kogeneracijskih jedinica nisu ostvareni drugi podsticaji u skladu sa ovim zakonom;
5) podsticanje razvoja energetskih usluga na tržištu Republike Srbije;
6) podsticanje proizvodnje električne i toplotne energije iz obnovljivih izvora za sopstvene potrebe;
7) podizanje svesti o značaju i efektima sprovođenja mera energetske efikasnosti;
8) ostale aktivnosti koje za cilj imaju efikasnije korišćenje energije.

Zakonom je propisano da se sredstva za finansiranje poslova efikasnog korišćenja energije mogu obezbediti iz budžeta Republike Srbije; **budžeta autonomne pokrajine i jedinica lokalne samouprave**; fondova Evropske unije, multilateralnih i drugih fondova za borbu protiv klimatskih promena (Globalni fond za zaštitu životne sredine, Zeleni klimatski fond, i dr.) i drugih međunarodnih fondova; donacija, poklona, priloga, pomoći i slično; kredita međunarodnih finansijskih institucija; drugih izvora u skladu sa zakonom.

Finansiranje na nivou autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave se vrši tako što nadležni organ autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave svojim aktom utvrđuje posebne finansijske i druge podsticaje, osnivanje budžetskih fondova kao i korišćenje sredstava iz postojećih sopstvenih fondova za realizaciju projekata i drugih aktivnosti za efikasno korišćenje energije na svojoj teritoriji, u skladu sa zakonom i propisima koji regulišu rad ovih organa. O sprovedenim aktivnostima koje se odnose na finansiranje na nivou AP i JLS, nadležni organ autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave dužan je da obavesti Ministarstvo.

UPRAVA ZA FINANSIRANJE I PODSTICANJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI

Za obavljanje izvršnih i stručnih poslova koji se odnose na finansiranje poslova efikasnog korišćenja energije u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona i primene mera energetske efikasnosti, obrazuje se Uprava, kao organ uprave u sastavu Ministarstva i utvrđuje njena nadležnost. Uprava ima svojstvo pravnog lica. Upravom rukovodi direktor, koga postavlja Vlada na period od pet godina, na predlog ministra prema zakonu kojim se uređuje položaj državnih službenika i nameštenika. Zakonom su propisani poslovi koje obavlja Uprava. Sredstva kojima raspolaže za primenu mera energetske efikasnosti, Uprava dodeljuje korisnicima, a na osnovu javnih poziva koje objavljuje. Korisnici sredstava:

1) pravna i fizička lica sa sedištem ili prebivalištem na teritoriji Republike Srbije i
2) **jedinice lokalne samouprave i/ili gradske opštine, koji ispunjavaju uslove za dodelu sredstava na osnovu javnog poziva ili na drugi način u skladu sa propisima**.

Uz zahtev za dobijanje sredstava Uprave, za finansiranje investicionih projekata unapređenja energetske efikasnosti postojećih energetskih objekata, tehnoloških i proizvodnih procesa ili usluga, prilaže se izveštaj o izvršenom energetskom pregledu, odnosno za zgrade izveštaj o obavljenom energetskom pregledu za postojeće stanje i elaborat energetske efikasnosti zgrada za novo stanje u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata. U roku od 12 meseci po završetku projekta za koji su odobrena sredstva Uprave, korisnici sredstava su dužni da sprovedu energetski pregled objekta, tehnoloških i proizvodnih procesa, usluga ili zgrada i Upravi dostave izveštaj o izvršenom energetskom pregledu u skladu sa ovim zakonom, kojim se izveštava o ostvarenoj uštedi energije i smanjenju količine emisije gasova sa efektom staklene bašte. Ministar propisuje bliže uslove za raspodelu i korišćenje sredstava, način raspodele tih sredstava, način praćenja namenskog korišćenja sredstava i ugovorenih prava i obaveza, kao i kriterijume pod kojima korisnici sredstava mogu biti izuzeti od obaveze vršenja energetskog pregleda.

PODRŠKA JLS MINISTARSTVU U IZRADI ANALIZE POTENCIJALA ZA PRIMENU PODSTICAJA

Zakonom je propisano da će Ministarstvo izraditi analizu potencijala za visokoefikasnu kogeneraciju i mogućnost korišćenja efikasnog daljinskog grejanja/hlađenja i dostaviti je i ažurirati u skladu sa obavezama Republike Srbije preuzetim potvrđenim međunarodnim sporazumima. U izradi ove analize JLS pružaju podršku Ministarstvu, a Analiza potencijala biće izrađena najkasnije u roku od 24 meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

OBAVEZE KORISNIKA JAVNIH SREDSTAVA

Prema Zakonu, korisnici javnih sredstava su direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava, korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje i javna preduzeća osnovana od strane Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, pravna lica osnovana od strane tih javnih preduzeća, pravna lica nad kojima Republika Srbija, odnosno lokalna vlast ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru, druga pravna lica u kojima javna sredstva čine više od 50% ukupnih prihoda ostvarenih u prethodnoj poslovnoj godini, kao i javne agencije i organizacije na koje se primenjuju propisi o javnim agencijama.

Svi korisnici javnih sredstava, dužni su da preduzimaju pojedinačne mere energetske efikasnosti u objektima koje oni koriste odnosno, u okviru obavljanja svojih nadležnosti i delatnosti, sprovodeći pre svega ekonomski opravdane mere energetske efikasnosti koje stvaraju najveće energetske uštede u najkraćem vremenskom periodu. Mere energetske efikasnosti za korisnike javnih sredstava, pored aktivnosti usmerenih na povećanje efikasnog korišćenja energije, obuhvataju i upoznavanje zaposlenih sa merama efikasnog korišćenja energije i načinima njihove primene i uspostavljanje i primenu kriterijuma efikasnog korišćenja energije pri nabavci roba i usluga.

Naručioci javne nabavke utvrđeni zakonom kojim se uređuje postupak javne nabavke dužni su da prilikom izrade tehničke specifikacije, kriterijuma za dodelu ugovora ili uslova za izvršenje ugovora, u postupku javne nabavke dobara ili usluga, kao i prilikom dodele ugovora primenjuju zahteve u pogledu energetske efikasnosti, u meri u kojoj

je to troškovno isplativo, ekonomski opravdano, održivo u širem smislu, tehnički izvodljivo i obezbeđuje dovoljnu konkurentnost. Ministar će propisati zahteve u pogledu energetske efikasnosti.

Zakon sadrži odredbe kojima je propisano da su korisnici javnih sredstava dužni da prilikom kupovine ili zakupa zgrada ili delova zgrada, utvrđuju zahteve za odabir ponude na način da svojstva ovih nepokretnosti ispunjavaju visok stepen svojstava energetske efikasnosti sve dok je to troškovno isplativo, ekonomski opravdano, održivo u širem smislu, tehnički izvodljivo i obezbeđuje dovoljnu konkurentnost, kao i da je u skladu sa propisima kojima se uređuju minimalni zahtevi energetskih svojstava zgrada u skladu sa propisima kojima se uređuje izgradnja objekata i energetska sertifikacija zgrada i uslovi, sadržina i način izdavanja sertifikata o energetskim svojstvima zgrada. U postupku kupovine ili zakupa zgrada ili delova zgrada, korisnici javnih sredstava ne moraju ispuniti uslove, ukoliko je namena kupovine ili zakupa: sanacija zgrade ili dela zgrade ili rušenje zgrade; ponovna prodaja zgrade ili dela zgrade, a ne njeno korišćenje za potrebe samog korisnika; očuvanje zgrade kao zaštićenog kulturnog dobra. Ove odredbe koje se odnose na kupovinu ili zakup zgrada ili delova zgrada od strane korisnika javnih sredstava primenjivaće se nakon proteka od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

UGOVOR O ENERGETSKOJ USLUZI

Ugovor o energetskoj usluzi se zaključuje u pisanoj formi između pružaoca energetske usluge (ESCO) i korisnika energetske usluge. Ugovor o energetskoj usluzi može biti: ugovor o energetskom učinku, ugovor o efikasnoj isporuci energije (toplotne i/ili električne energije) ili drugi ugovor koji za predmet ima povećanje energetske efikasnosti, odnosno ostvarivanje uštede primarne energije ili vode. Energetska usluga može obuhvatiti i energetski pregled, projektovanje, građenje, rekonstrukciju, energetsku sanaciju zgrada, održavanje zgrada i industrijskih objekata, upravljanje i nadzor nad korišćenjem energije, kao i druge aktivnosti. Uprava preduzima aktivnosti na promociji razvoja energetskih usluga na tržištu Republike Srbije.

ENERGETSKA EFIKASNOST JAVNIH ZGRADA

Zgrade ili posebni delovi zgrada u javnoj svojini sa korisnom površinom većom od 250 m^2 koje koriste organi državne uprave i drugi organi i organizacije Republike Srbije, organi i organizacije autonomne pokrajine, **organi jedinica lokalne samouprave** i javne ustanove, kao i druge javne službe, moraju da imaju sertifikat o energetskim svojstvima zgrade, odnosno posebnog dela zgrade, u skladu sa propisima kojima se uređuje izgradnja objekata i energetska sertifikacija zgrada. Sertifikat o energetskim svojstvima zgrada izdaje se na način predviđen propisima kojima se uređuje izgradnja objekata i energetska sertifikacija zgrada. Prva strana sertifikata o energetskim svojstvima zgrade koja sadrži energetski razred zgrade, mora biti izložena na navedenim zgradama na uočljivom i za javnost jasno vidljivom mestu.

ENERGETSKA EFIKASNOST OBAVLJANJA ENERGETSKIH DELATNOSTI I KOD KRAJNJIH KUPACA

Snabdevač toplotnom energijom dužan je da, u skladu sa metodologijom za određivanje cene snabdevanja krajnjeg kupca toplotnom energijom, donetom u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike, utvrđuje cene snabdevanja toplotnom energijom krajnjih kupaca. Snabdevač cene snabdevanja krajnjih kupaca toplotne energije utvrđuje **uz saglasnost nadležnog organa jedinice lokalne samouprave**. Snabdevač dužan je da prilikom utvrđivanja mesečnog obračuna za isporučenu toplotnu energiju krajnjem kupcu, uzima u obzir izmerenu predatu toplotnu energiju zgradi, koja se raspodeljuje na osnovu registrovane potrošnje na uređajima za merenje predate toplotne energije delu zgrade ili deliteljima toplote na svakom grejnom telu ili na osnovu površine dela zgrade. **Raspodela troškova utvrđuje se propisom jedinice lokalne samouprave** kojim se bliže uređuje način raspodele troškova sa zajedničkog mernog mesta u toplotno predajnoj stanici donetog u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike.

LOKALNA ENERGETSKA ZAJEDNICA

Zakon uvodi i pojam lokalne energetske zajednica kao pravni subjekt koji se zasniva na dobrovoljnom i otvorenom učešću i koji je pod efektivnom kontrolom članova zajednice ili akcionara koji su fizička lica, **lokalne vlasti**, **uključujući opštine** ili mala preduzeća, čija je osnovna delatnost obezbeđivanje ekonomskih, ekoloških ili socijalnih koristi svojim članovima ili lokalnim oblastima u kojima posluje, a ne ostvarivanje finansijske dobiti, a koji mogu učestvovati u proizvodnji električne energije, uključujući i onu iz obnovljivih izvora, distribuciji, snabdevanju, potrošnji, agregaciji, pružanju usluge skladištenja električne energije, energetske efikasnosti ili punjenja električnih vozila ili pružanja drugih usluga svojim članovima ili akcionarima.

Lokalne energetske zajednice imaju pravo na nefinansijske i finansijske podsticaje na osnovu ovog zakona.

VAŽENJE I PRIMENA

Narodna skupština Republike Srbije je donela **Zakon o energetskoj efikasnosti i racionalnoj upotrebi energije 20. aprila 2021. godine koji je stupio na snagu 30. aprila 2021. godine** („Sl. glasnik RS“, br. 40/2021)**.**

Od dana stupanja na snagu ovog zakona smatra se da lica koja su stekla licencu energetskog menadžera za oblast opštinske energetike imaju licencu za oblast energetike javnog sektora.

Urednik biltena Pravne novosti: Maja Stojanović Kerić, šef Odeljenja za pravni sistem lokalne samouprave
Kontakt: mailto:maja.stojanovic@skgo.org i 011/735-79-35

Možete nas pratiti i preko:

Ovu uslugu SKGO realizuje u okviru projekta „Institucionalna podrška SKGO – treća faza“, koji podržava Vlada Švajcarske